

Zpravodaj

obcí Bohousová, Litice nad Orlicí a Záchlumí

3-4/2024

vynášení Morany, foto archiv MŠ

Informace obecního úřadu

Na veřejném zasedání 20.3.2024 byl představen dotační program obce na podporu rekonstrukcí stávajících zařízení k čištění odpadních vod pro všechny nemovitosti ve všech částech obce Záchlumí. Už od roku 2008 se v obci Záchlumí řeší odkanalizování. V roce 2016 byla zpracovaná studie, která řešila technicko-ekonomické aspekty centrální tlakové i gravitační kanalizace. Z důvodů vysokých nákladů jak na pořízení, tak i na provoz kanalizace, obec centrální kanalizaci budovat nebude. Dalším negativem by byla i vysoká výše stočného, které by musel každý z nás platit.

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. je každý majitel nemovitosti povinen zneškodnit odpadní vody odvedením do kanalizace a tam, kde kanalizace není, se odpadní vody zneškodňují přímým čištěním s následným vypouštěním do vod povrchových nebo podzemních na základě povolení vodoprávního úřadu nebo se odpadní voda akumuluje v nepropustné jímce a následně se vyváží do zařízení schválených pro jejich zneškodnění. Většina z nás nemá tuto problematiku vyřešenou a ani ji nijak neřeší. I novostavby dostaly povolení k vypouštění odpadních vod pouze na 10 let.

Obec chce podpořit výměnu či rekonstrukci stávajících nevyhovujících septiků, jímek a čistíren. Má v plánu zajistit zaměření stávajících zařízení u jednotlivých nemovitostí. Na základě těchto podkladů by byl vypracován projekt pro celou obec Záchlumí s návrhem řešení ke každé konkrétní nemovitosti dle zjištěného stavu. Zastupitelé začali obcházet jednotlivé nemovitosti, aby zjistili zájem o zapojení se do tohoto programu. Obec jako celek by požádala o stavební povolení vodoprávní úřad k rekonstrukci či výměně stávajících zařízení u jednotlivých nemovitostí. Tento projekt by platila obec. Je ale nutná součinnost majitelů nemovitostí. Na základě těchto podkladů by se teprve stanovila dotační podpora pro nemovitosti, které se do projektu zapojí. Zaměření stávajících septiků a čistíren je potřeba k přípravě k projektu, ale nezavazuje majitele nemovitostí k účasti v dotačním programu obce.

Dále byl na zasedání schválen nákup pozemku na možnou bytovou výstavbu nad Fontánou, kde by v budoucnu mohlo být 8 až 10 stavebních parcel. Připravuje se studie využití stavebního záměru.

Po jednání s pozemkovým úřadem o výstavbě místní komunikace v Bohousové od Valachů až po katastr České Rybné jsme obdrželi informaci, že výstavba cesty je zahrnuta do realizací v Pozemkových úpravách pro rok 2024. Aktualizuje se rozpočet projektu a probíhá stavební povolení.

Znovu jsme se mohli již po osmé sejít v sobotu 20.4.2024 na pravidelném Putování přes tři zvoničky. I přes nepříznivé počasí akci podpořilo 101 účastníků. V rámci Litické pouti proběhla v neděli 21.4.2024 od 15ti hodin mše v Liticích nad Orlicí v kapli Dobrého pastýře. V úterý 30.4.2024 proběhne tradiční stavění máje na chatě u Fontány a 25.5.2024 májku tradičně skácíme za podpory místních spolků. Dne 3.5.2024 proběhne veřejné zasedání zastupitelstva od 19ti hodin v sále Fontány.

starosta obce Miroslav Falta

Jak se máme ve školce?

Kromě všedních dní zažíváme také něco výjimečného. Přesvědčte se sami.

28. února jsme s dětmi vycestovali vlakem do Hradce Králové, do Tonga – dětského zábavného centra. Užili jsme si celé dopoledne na klouzačkách, trampolínách, pohoupali jsme se ve velké rybě Nemo a porazila nás chobotnice. Bylo úžasné, že kromě nás tam nebyly žádné jiné děti. Tedy jen šest kamarádů ze školy v Bohousově, kteří neodjeli lyžovat. Celý tento velký areál jsme měli jen pro sebe!

6. března jsme se zašli podívat do školy v Bohousově, abychom si udělali představu, jak probíhá školní vyučování. Třetáci se předvedli při práci na interaktivní tabuli. Pan ředitel nás pozval i do ředitelny.

Byl březen a my se těšili na nástup jara. Pozorovali jsme první jarní květiny, které letos sluníčko probudilo o dost dříve. Nejvíce nás uchvátily barevné záhony u Jeníků. Také jsme šli k řece, kde jsme si prohlédli výsledek práce bobrů. 21. března jsme poslali po proudu babku Zimu – Moranu.

Následující den jsme se vypravili na delší vycházku až k paní Musilové, která nás pozvala na připravenou výstavku keramiky. Přišli jsme k ní „od lesa“ zadem od Konzumu přes louky, kolem kravína. Líbila se nám nejen výstavka, ale také pískoviště a skluzavka. Dostali jsme výborné muffiny a čaj. Pro zpáteční cestu jsme si vybrali protější svah a tak obešli vlastně celou Bohousovou, kam se tak často nedostaneme.

26. března jsme navštívili Divišovo divadlo, kde vystupovali žáci 1. stupně ze ZŠ 28. října Žamberk. Tématem celého programu se stal vesmír, každá třída se svojí paní učitelkou pojala své vystoupení zcela jinak, ale zábavně i poučně. Celý program sledovali malí i velcí diváci s úžasem nad dětskými výkony.

Snažíme se dětem připomínat všechny tradice, proto jsme ve velikonočním týdnu společně nejen barvili vejdučky, ale napekli jsme si i jidáše z kynutého těsta.

V dubnu jsme si ve školce povídali a hráli na dopravní prostředky. A byla by škoda nepozvat k tomu osobu přímo povolanou, tatínka malého Honzíka Tomáška, který pracuje na dopravním inspektorátu v Ústí nad Orlicí. Přijel k nám 5. dubna služebním autem a vzal s sebou i por. Mgr. Lenku Vilímkovou, policejní preventistku pro Územní odbor Ústí n.O. Společně nám objasnili rozdíl mezi správným a nesprávným chováním jak v dopravě, tak i v běžném životě a vysvětlili případné následky a potrestání přestupků. Uhádnete, co mělo největší úspěch? Pravdu má ten, kdo tipuje houkání z policejního auta, obušek a pouta. Ta si vyzkoušeli snad všichni kluci i holky. Děti naopak překvapily znalostí důležitých telefonních čísel formou básničky.

150 - hasiči oheň rychle zasyčí

155 – doktor je tu hned

158 – policejní autíčka

Jsmo rádi, když nás přímo ve školce někdo obohatí zajímavým programem.

8. dubna jsme přivítali cestovní, interaktivně zaměřené divadlo JOJO ze Svitav s pohádkou Jarní lumpárie. Dvě herečky sehrály dětem vtipnou pohádku o tom, co se může stát, když někdo lumpačí a zlomí kouzelnou hůlku. Tentokrát byla začarovaná domácí zvířátka.

My máme to štěstí, že žijeme na vesnici a pravdu si můžeme ověřit na vlastní oči. Viděli jsme kuřátka u Igora G., malé králíčky u Elenky D., malé hospodářství u Stejskalů, koně i ovce v ohradách.

11. dubna jsme spolu s MŠ Hejnice vyjeli do Vamberka na divadelní představení Ferda v cizích službách, které se nám také moc líbilo. A když teď čteme Knížku Ferdy Mravence před spaním, mohou si děti obě podání propojit.

Jásali jsme, když se k nám po zimě vrátili čápi. Máme radost, že je můžeme pozorovat přímo z okna třídy a snad se brzy dočkáme...

Těšíme se na další plánované akce, ale nejvíc na teplo a sluníčko, abychom mohli využívat naši školní zahradu.

za kolektiv MŠ Marie Foglová, Zuzana Kočajdová

foto archiv M

Kronika obce Záchlumí

Obecní kronika obce Záchlumí je vedena od roku 1945, starší kronika se za 2. světové války bohužel ztratila. Kronikářem byl pan Karel Čížinský – rodák z obce Slatina nad Zdobnicí. Do Záchlumí se přizemil na menší hospodářství. Působil v obci i jako knihovník a později promítač v kině, které bylo zřízeno v sále u restaurace Fontána.

Byli jsme jednou z prvních obcí, kde bylo kino zřízeno. S jeho zřízením nám pomohl známý herec Jaroslav Marvan, který jezdil do naší obce na letní byt k Bečkovým čp. 30. Začátek kroniky se zabývá koncem 2. světové války. Květnové dny koncem války zasáhly i naši obec. V neděli 5. května 1945 do naší obce přijelo auto plné příslušníků SS a bylo jen velkým štěstím, že tato událost neskončila obětmi na životech.

Po skončení války byl prvním předsedou národního výboru ustaven Josef Veverka čp. 10. V tomto roce byl založen Jednotný svaz zemědělců. Toho roku navštívil Záchlumí ministr zemědělství Julius Ďuriš.

Na podzim roku 1945 nacvičili a potom hráli místní ochotníci první divadelní hru po válce. Bylo to představení Naši furianti.

Historie obce Záchlumí je úzce spjata s historií hradu Litice nad Orlicí. Hrad Litice byl založen ve 13. století při kolonizaci tohoto kraje Drslavici, kteří jej pojmenovali podle svého rodinného hradu u Plzně. První zmínka o vsi Záchlumí se datuje k roku 1365, kdy panství je v majetku Jana z Lichtemburka, který jej prodává Jindřichu z Lipé.

Jisté je, že ves Záchlumí v tu dobu již existovala jako poddanská osada na litických pozemcích a od nepaměti měla zemědělský charakter. Lidé se zde živili hlavně zemědělstvím a prací v panských lesích a v pozdějších dobách i prací v lomu Litice, který byl otevřen 1882–1883. V roce 1872–1873 byla stavěna trať severozápadní dráhy a zaměstnávala také místní obyvatele. Vedlejším výdělečným zaměstnáním žen bylo v 19. stol. paličkování krajek, které na svém panství vamberském zavedla v době války třicetileté belgičanka Magdalena Grambová, a tato tradice se udržela až do konce minulého století.

Záchlumí leží pod zalesněným vrchem Chlum, který se tyčí do výšky 602 m n. m., na východ od Litic nad Orlicí, na pravém břehu řeky Orlice, při cestě vedoucí do Rybné nad Zdobnicí, dříve Německá Rybná. Podle dochovaných historických pramenů, Záchlumí vždy spadalo pod farnost Německá Rybná – Rybná nad Zdobnicí.

V roce 1881 byl založen v Záchlumí hasičský spolek, který je aktivní až do dnešních dnů.

Od roku 1896 mělo Záchlumí obecnou školu o dvou třídách, roku 1910 byl založen spořitelní a záložní spolek. Obec měla i moderně zařízenou a výborně prosperující mlékárnu a sýrárnu od roku 1924. Vodovod byl vybudován roku 1922, společný pro Záchlumí i Bohousovou. Zastávka vlaku byla v Bohousové a vedl k ní ze Záchlumí železný most přes Divokou Orlici.

Záchlumí žilo v té době bohatým kulturním životem. Působil zde spolek divadelních ochotníků Tyl, tělocvičný spolek Sokol a včelařský spolek.

Za zmínku stojí, že elektrifikace obce Záchlumí proběhla roku 1930.

Zajímavou památkou uplynulých dob je dřevěná zvonička z roku 1824, stojící skoro ve středu obce. Na lesnatém Chlumu nad obcí stávala dřevěná rozhledna, vysoká 20 m, z níž byl pěkný rozhled k Orlickým horám, ke Svitavám a na Litice. Krásný kraj Podorlicka, řeka Divoká Orlice a malebná příroda lákaly letní hosty, a v každé chalupě se našel pokojík pro jejich ubytování.

V minulosti byly v naší obci tři hostince. Ve všech se majitel jmenoval Hynek, proto je lidé rozeznávali podle přezdívek. Do dnešní doby je v provozu pouze jeden-Fontána. Původně se tomuto hostinci říkalo „U Jáchyma“, ale majitel pan Hynek se zúčastnil Velké všeslovanské výstavy v Praze roku 1891, kde ho uchvátila Křížíkova fontána. Po návratu oblažoval své hosty bez únavy vyprávěním o fontáně a mluvil o ní tak dlouho, až jeho hospoda dostala název U Fontány. Pan „Fontána“ byl na tuto přezdívku tak velmi hrdý, že jméno hostince dal zvěčnit do tvrdé omítky na průčelí domu.

z kroniky obce Záchlumí vypsala Miroslava Dvořáková

AiZběta Sládkova

JARO JE TADY

V ráno spinká rajíček

stítí na něj mšiček

Buxy ráno probudí u,

koaká jak kvítí kvete

Bledule, Narcis, Křiválec

Dřililka na něj včelí trubec

Za to vedle u slepiček vyhlíkla se

huňálka

a u hus zase housálka.

Kočky vítají holálka

Koně opěť hřebálka.

Pláčci ráno xpívají

a věchři se rádi mají.

Jaro

V srávcí leší vajíčko
 svísi na měj sluníčko.
 Na křišši jsou děsi,
 so so leší, so so leší.

Jaro je tu

Dříve než ras přijde lito, koupání čas
 Jaro, kdy vši pučí a kvete je tu ras.
 Na naší rabrádce po dlouhé zimě
 vytrčí sněženky hlavy se semě.
 Blíží se Větrhonore, louky se květy barví,
 na stole lví bábovka a ve váse kvítí.
 Kolky barví vajíčka, kluci pletou pomlázky,
 všichni jak přijdou koledovat, i k domu milí
Rozáři.
 Jarní les je plný vůně, mechu a jehličí,
 ale pozor, v lese se nikdy nekřičí.
 Tvříci miminka, ukládají se k spánku,
 pomalu, polichu ra jarního vánku
 Pak vši se pupenů jsou květy a láhry liti
 loučíme se s jarem, obdělím pláňho stěti.

Velikonoční pondělí

Zelená je travička,

všude plno sluníčka.

Na velikonoční pondělí,

se sladkostmi rozdělím.

Ráno nás plácci probouzí

a nová hmizda si nachází.

I ve dřevině pomlázky vyrábějí,

a všichni se tomu smějí.

Jaro je hee

Zelená se travička,

všude plno sluníčka.

Křaláci už vyžívají,

na mrtvi si pochudkají.

Učaláci už ovčikají

a pro seni přiléhají

Pomlázky pleteme a vejčka dostaneme.

Holedníkům otevíráme

a výprosk od nich dostaneme.

Jan Zaba

Jaro

Malujeme barevné kraslice,
jinde bude veselice.

Uš si připravují proutky,
Sarka dělá ptačí budky.

Vě městě bude sanda,
na vesnici chodí banda.

Dolky se už připravují,
sa zas bude nadělení.

Airshow přilétá do Žamberka

Po dvou letech od poslední letecké Airshow jsou přípravy letošního ročníku v Aeroklubu Žamberk v plném proudu. Připravujeme tuto velkolepou akci tak, aby byla pro návštěvníky zajímavá jak při pohledu do vzduchu, tak při pohybu na zemi. **Airshow 2024 se uskuteční v sobotu 22. června na letišti Žamberk.**

Program Airshow je nabitý. Highlightem dne bude účast leteckými nadšenci oblíbeného **profesionálního leteckého akrobata Martina Šonky**, který předvede špičkovou akrobacii v letounu Extra 300. Další adrenalinovou podívanou budou výsadky parašutistů. Seskoky provedou z legendárního, pro parašutistický sport speciálně upraveného letounu „Andula“ AN-2 z Nového Města nad Metují.

Novinkou bude premiérová ukázka čtyřmístné Cessny 182, kterou nově provozuje žamberský aeroklub pro potřeby turistických vyhlídkových letů. Jeden či jedna z Vás budete mít šanci **vyhrát let v Cessně v přichystané tombole**. V doprovodném prodeji bude možnost zakoupit let pro sebe a své blízké.

Dalším bodem programu bude přilet historického dvojplošníku Boeing Pt-17 Stearman ze Šumperku. Právě dvojplošníkům bude nebe patřit v mnoha ukázkách. Těšte se na pilota, spisovatele a nadšeného propagátora letectví Jana Rudzinskyj. Přivítá Vás ve svém červeném dvojplošníku Bücker 131, kterému láskyplně říká Elenka, se kterou předvede ladnou akrobacii. Vrcholné číslo dvojplošníků bude patřit klubu Pterodactyl flight s **úžasnou podívanou na letecký souboj s pyrotechnickými efekty** a replikami anglických, francouzských a německých letounů z první světové války.

Milovníkům moderních letounů se přiletí předvést dopravní letoun Piper Meridian poháněný turbovrtulovým motorem. Centrum leteckého výcviku Pardubice zabývající se výcvikem vojenských pilotů přislíbilo účast vrtulníku Enstrom, uvidíte jeho perfektní manévrovací schopnosti. Od burácejících motorů vydechnete ukázkou domácího pilota Aeroklubu Žamberk Adama Tomana, který Vám předvede vzdušný tanec v oblacích s kluzákem ASK-21.

Letečtí modeláři předvedou své umění v ovládnání maket letounů včetně ukázek aerovleků a akrobacie, jejich **modely si prohlédnete na pozemní výstavce**.

Program a novinky spojené s konáním akce můžete sledovat na webu www.airshow-zamberk.cz, kde zároveň zahájíme předprodej vstupenek, elektronický nákup bude zvýhodněn slevou. Na místě v den konání akce můžete vstupenku zakoupit jak v hotovosti, tak přes platební terminál. Sledovat nás můžete i na našem facebookovém profilu (Aeroklub Žamberk).

V doprovodném programu si můžete vyzkoušet simulátor nárazu vozidla do překážky. Připraveny budou nafukovací atrakce, dílničky a **pro radost nejmenších návštěvníků také šlapací letadla** od firmy Wings 4 kids.

Těšíme se na Vás na velkolepé žamberské Airshow v sobotu 22. června 2024!

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BOHOUSOVÁ A OBEC ZÁCHLUMÍ

**POŘÁDÁ V „AREÁLU SNŮ“
V SOBOTU 25. 5. 2024**

**1. KOLO
ÚSTECKOORLICKÉ LIGY
MLADÝCH HASIČŮ
V POŽÁRNÍM ÚTOKU**

**O POHÁR OBCE
ZÁCHLUMÍ**

**PROGRAM: 10:00 hod. ÚO Liga MH v PÚ
KATEGORIE: MLADŠÍ a STARŠÍ ŽÁCI**

Hasiči Záchlumí a
Obec Záchlumí
Vás zvou na

kácení máje

***na chatě u Fontány v Záchlumí
v sobotu 25. května 2024 od
18:00 hodin***

Hudba: *Lerion*

Občerstvení zajištěno

Srdečně zvou pořadatelé

ZPRAVODAJ 3-4 /2024

měsíčník OÚ Záchlumí, okres Ústí nad Orlicí, vydává obec Záchlumí, IČO 00279790,
vydáno 04.03.2024. Registrováno MK ČR E20914. Vychází nákladem 250 ks. neprodejný
výtisk, email: ouzachlumi@orlicko.cz, www.obeczachlumi.cz, redakční rada Ing. Eva
Pýchová, e-mail: pychovaeva@seznam.cz (rádi uvítáme Vaše příspěvky do zpravodaje)

Uzávěrka příštího čísla je 15.06.2024.